

ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ УСПІШНОСТІ ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

УКРАЇНА | ЛИПЕНЬ 2017

Швейцарсько-український проект
DESPRO
Підтримка децентралізації в Україні

АСК РЕФОРМ

ОТГ
Асоціація

ВИСНОВКИ

Висновки

Загальна оцінка результатів об'єднання (1)

- Переважна більшість опитаних голів ОТГ **підтримує напрямок**, у якому розвиваються:
 - події в їхніх громадах – **92%**,
 - процеси децентралізації – **87%**,
 - події в Україні в цілому – **81%**.
- Спостерігається тенденція **меншої підтримки** процесів децентралізації та подій у громадах серед представників міських ОТГ, ОТГ західного регіону та новоутворених ОТГ (об'єдналися 2017 року).
- У процесі об'єднання, на думку голів ОТГ, їхні громади отримали **більше позитивних** або швидше позитивних результатів – **87%**. При цьому новоутворені менш позитивно оцінювали результати об'єднання (**56%**) та рідше називали будь-які позитивні зміни.
- У цілому **серед позитивних результатів** об'єднання перш за все були названі:
 - можливість вирішувати проблеми розвитку громади (**94%**),
 - посилення зв'язку органів влади з населенням громади (**93%**),
 - можливість участі у проектах регіонального розвитку (**91%**),
 - швидке ухвалення та впровадження рішень (**90%**).

Висновки

Загальна оцінка результатів об'єднання (2)

- Рідше за інші як позитивні результати об'єднання було названо **зростання державної допомоги (76%)**. При цьому, на відміну від решти громад, майже всі представники ОТГ із центром у смт згадали державну допомогу в цьому контексті (**97%**).
- **Позитивні результати** перш за все торкнулися таких сфер:
 - обмін досвідом з іншими громадами – **99%**,
 - благоустрій громадських територій, озеленення, освітлення вулиць – **82%**,
 - робота закладів соціально-культурної сфери – **76%**,
 - робота закладів шкільної освіти – **74%**.
- Рідше за інші **позитивні зміни** відбулися у сферах:
 - медичного обслуговування – **37%**,
 - правопорядку в громаді – **33%**,
 - транспортного сполучення між населеними пунктами – **22%**,
 - роботи громадського транспорту – **18%**.
- Об'єднання громад **виявило проблеми**, що призводять до негативних результатів: перш за все, це – неможливість розпоряджатися землями за межами населених пунктів (**95%**), недосконала нормативно-правова база (**75%**) та брак навичок управління громадою (**46%**). Природно, що брак навичок управління меншою мірою стосується «досвідчених» ОТГ (утворені 2015 р. – **39%**).

Висновки

Досвід вирішення першочергових проблем після об'єднання

- Після об'єднання ОТГ перш за все зосереджували свою увагу **на вирішенні таких проблем:**
 - ремонт доріг і тротуарів – **52%**,
 - робота закладів шкільної освіти – **52%**,
 - робота закладів дошкільної освіти – **32%**,
 - робота житлово-комунального господарства – **27%**,
 - освітлення вулиць – **26%**.
- Серед **першочергових проблем**, які намагалися усунути ОТГ після об'єднання, найбільший відсоток вирішення мають проблеми закладів освіти й соціально-культурної сфери: **87%** опитаних зазначили, що покращили роботу соціально-культурних закладів, **77%** – закладів дошкільної освіти, **74%** – закладів шкільної освіти. Опитані голови ОТГ оцінили ступінь успішності вирішення цих проблем доволі високо – відповідно 3.6, 4.1 та 3.9 (за 5-тибальною шкалою).
- Деякі **проблеми житлово-комунального господарства** також було вирішено у більшості ОТГ: **74%** ОТГ вирішили проблему освітлення вулиць, **82%** – благоустрою громадських територій та озеленення. Успішність вирішення цих проблем оцінена на такому ж рівні: відповідно 3.9 та 3.5.
- Стосовно **найголовнішої проблеми**, яку намагалися розв'язати, то рівень її вирішення дещо нижчий: **62%** опитаних сказали, що вони вирішили цю проблему, оцінка рівня успішності вирішення цієї проблеми також нижча: 3.1.
- Спостерігається **тенденція до зміни пріоритетів** 2017 р. порівняно з 2015 р.. Якщо 2015 р. після об'єднання ОТГ перш за все намагалися вирішити проблеми закладів шкільної освіти та освітлення вулиць, то 2017-го додалися проблеми транспортного забезпечення, роботи житлово-комунального господарства (в т.ч. – вивезення сміття) та економічного розвитку громади (збільшення кількості робочих місць, створення умов для ведення бізнесу).

Висновки

Обмін досвідом

- Переважна більшість голів ОТГ зазначили, що **постійно обмінюються досвідом** з іншими громадами (**85%**). Дещо меншою мірою це стосується південних ОТГ (**78%**). Найбільш популярними формами обміну досвідом було названо: наради, зустрічі, а також – навчальні заходи (семінари, тренінги). Для обговорення поточних питань використовують різні засоби зв'язку: телефон, електронну пошту, месенджери.
- Близько **40%** голів ОТГ вказали, що **мають позитивний досвід** у сфері покращення роботи закладів дошкільної (**38%**) та шкільної освіти (**42%**), яким можна поділитися з іншими ОТГ. Кожен третій може поділитися досвідом з освітлення вулиць (**33%**). **29%** голів інших ОТГ зазначили, що потребують обміну досвідом саме у галузі роботи закладів шкільної освіти. Медичне обслуговування, залучення коштів донорських організацій, робота житлово-комунального господарства – сфери, в яких необхідна допомога сторонніх організацій, оскільки досвіду самих громад у цих царинах немає.
- Окрім цього, **громади хотіли б перейняти досвід** інших ОТГ у сферах медичного обслуговування (**37%**), залучення коштів донорських організацій (**35%**) та роботи житлово-комунального господарства (**34%**). **26%** ОТГ мають позитивний досвід залучення коштів донорських організацій, яким можна поділитися з іншими.

Висновки

Допомога установ

- Найбільшою мірою голови **ОТГ відчувають допомогу** обласних державних адміністрацій (**70%**), Кабінету Міністрів України (**49%**) та обласних рад (**34%**). Допомогу обласних держадміністрацій частіше згадували селищні ОТГ (**84%**), ОТГ зі східних регіонів (**91%**) та ОТГ, утворені 2016 р. (**75%**). Стосовно КМУ, то його допомогу частіше відчували міські ОТГ (**55%**), ОТГ із центральних регіонів (**57%**) та досвідчені ОТГ, утворені 2015 р. (**72%**). При цьому лише **29%** новоутворених (2017 р.) ОТГ згадали КМУ в цьому контексті. Допомогу облрад більшою мірою відчували сільські ОТГ (**39%**) та ОТГ зі східних регіонів (**43%**). Окремо варто відзначити особливість новоутворених ОТГ: їхні представники частіше згадували районні державні адміністрації (**27%** vs **20%**) та районні ради (**22%** vs **14%**) як установи, допомогу яких вони відчувають найбільше.
- **Найбільш активними учасниками** діяльності громад із боку мешканців виступають представники органів самоврядування (**64%**), підприємці, фермери, представники малого бізнесу (**53%**) та громадські активісти (**47%**). Представників органів самоврядування частіше називали представники ОТГ із центром у селищах міського типу (**73%**) та північних ОТГ (**76%**); підприємців – представники сільських ОТГ (**59%**) та західних ОТГ (**61%**); громадських активістів – представники міських ОТГ (**58%**) та східних ОТГ (**53%**).

Висновки

Достатність повноважень

- Тільки **2%** опитаних вказали, що їм **достатньо повноважень**. Переважній більшості (**95%**) не вистачає повноважень у розпорядженні землями за межами населених пунктів. Окрім цього, значно меншою мірою, але все-таки не вистачає повноважень у архітектурно-будівельній сфері (**25%**), у сфері охорони громадського порядку (**24%**), у розпорядженні водними ресурсами, лісосмугами та сфері охорони здоров'я (по **21%** у кожній сфері).
- Щодо **повноважень у розпорядженні землями** за межами населених пунктів, то ця зона є актуальною для всіх громад не залежно від регіону, типу населеного пункту чи часу утворення. Стосовно інших спостерігаються певні відмінності для різних ОТГ. Так, міські ОТГ майже не потребують повноважень у сфері охорони громадського порядку (**16%**), у розпорядженні водними ресурсами (**6%**) та лісосмугами (**3%**). Проте їм особливо не вистачає самостійності в архітектурно-будівельній сфері (**32%**), а також в управлінні дорогами в межах громади (**26%** vs **18%**) та адмініструванні місцевих податків (**23%** vs **11%**). Західні та північні ОТГ більше за інших потребують повноважень у розпорядженні копалинами місцевого значення (**21%** vs **16%** для кожного регіону); південні, східні та центральні ОТГ більше зацікавлені у повноваженнях в управлінні дорогами в межах громади (**23–25%** vs **18%** для кожного регіону).

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

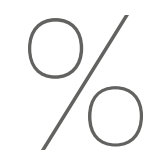
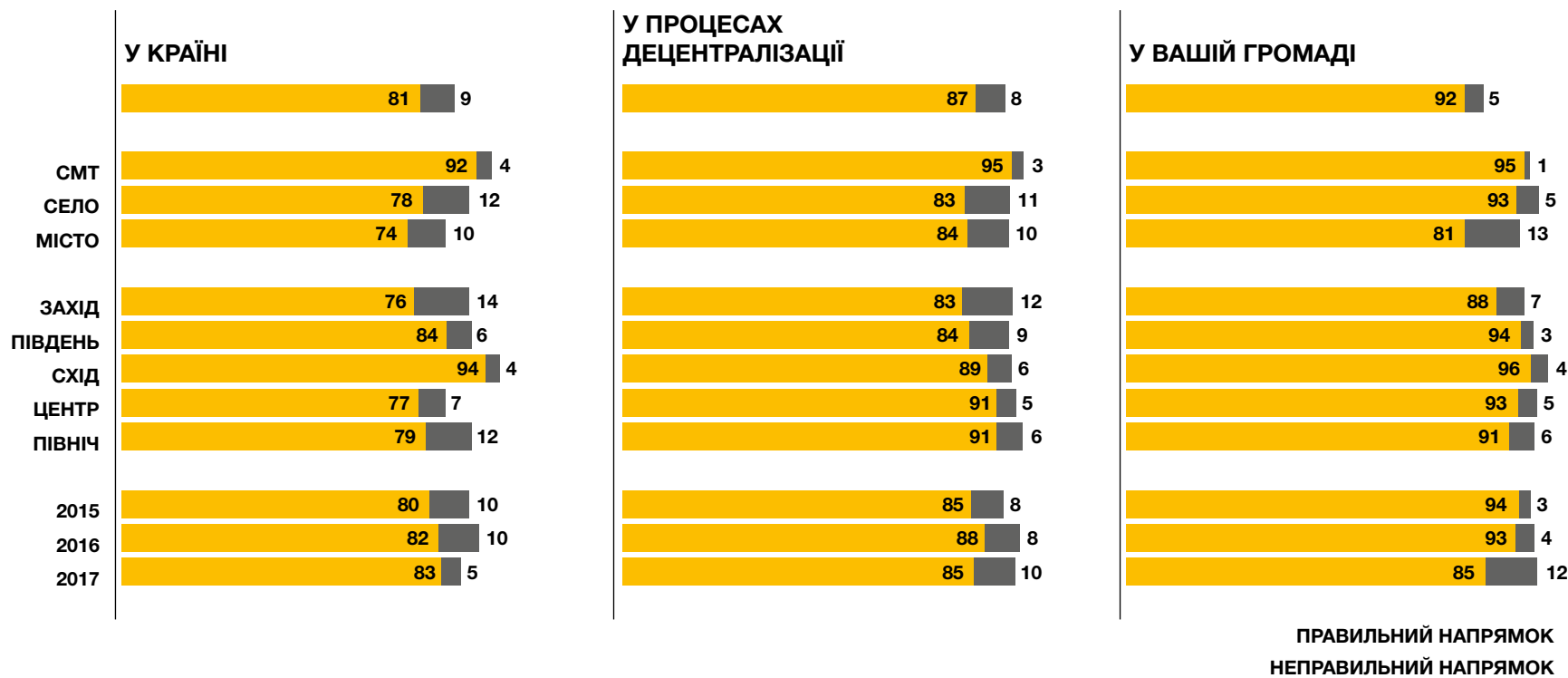

Профіль респондентів

		База контактів голів ОТГ		Опитані голови ОТГ		Різниця	
		Частоти	%	Частоти	%	Частоти	%
Разом		409	100%	254	62%	155	38%
Регіон	північ	53	13%	33	13%	20	0%
	центр	61	16%	44	17%	17	-1%
	схід	92	22%	53	21%	39	1%
	південь	46	11%	32	13%	14	-2%
	захід	157	38%	92	36%	65	2%
Тип населеного пункту ОТГ	місто	58	14%	31	12%	27	2%
	село	231	57%	150	59%	81	-2%
	с/т	120	29%	73	29%	47	0%

Оцінка правильності напрямку розвитку подій...

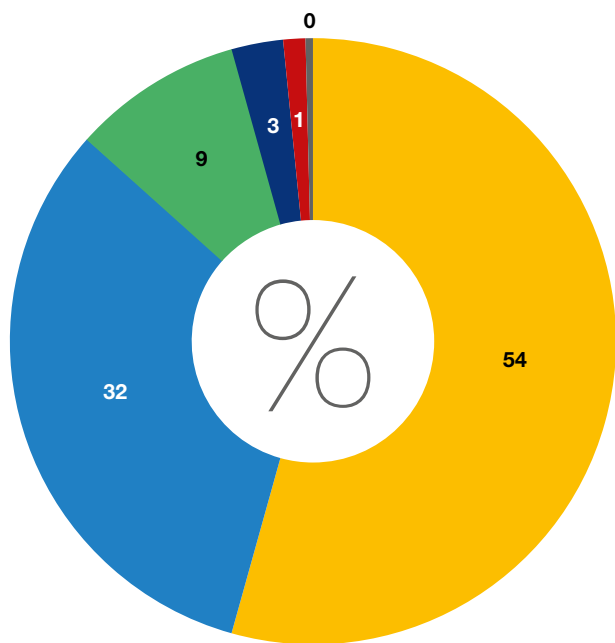
Як ви вважаєте: в цілому події, що нині відбуваються у нашій країні, мають правильний чи неправильний напрямок? Одна відповідь.

Як ви вважаєте: процеси децентралізації, що зараз відбуваються у країні в цілому, мають правильний чи неправильний напрямок? Одна відповідь.

Як ви вважаєте: в цілому події, що нині відбуваються у вашій громаді, мають правильний чи неправильний напрямок? Одна відповідь.

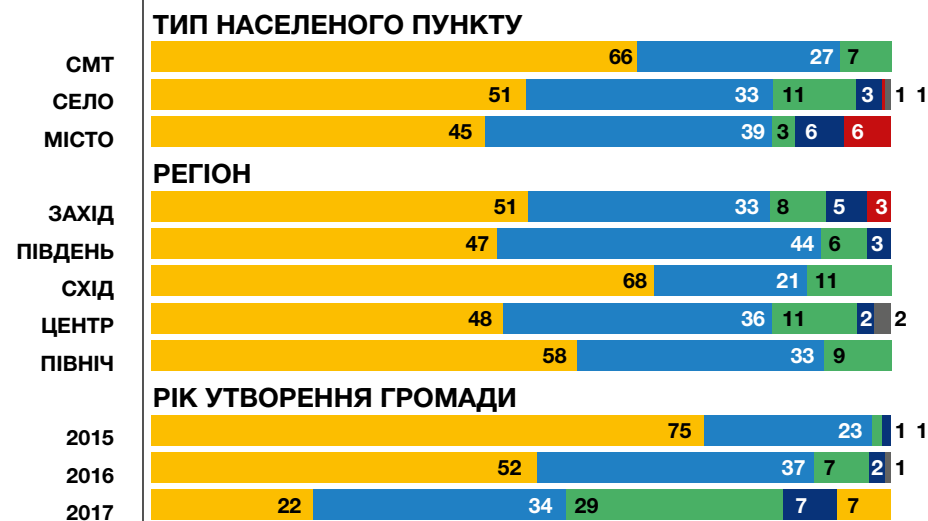
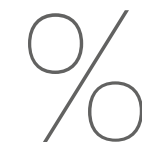

У результаті об'єднання ваша громада здобула більше позитивних чи негативних результатів?

- ПОЗИТИВНІ РЕЗУЛЬТАТИ
- ШВИДШЕ ПОЗИТИВНІ, НІЖ НЕГАТИВНІ РЕЗУЛЬТАТИ
- НЕ ВІДЧУЛИ ЗМІН

- ШВИДШЕ НЕГАТИВНІ, НІЖ ПОЗИТИВНІ РЕЗУЛЬТАТИ
- НЕГАТИВНІ РЕЗУЛЬТАТИ
- СКЛАДНО ВІДПОВІСТИ

На вашу думку, в результаті об'єднання ваша громада здобула більше позитивних чи негативних результатів?

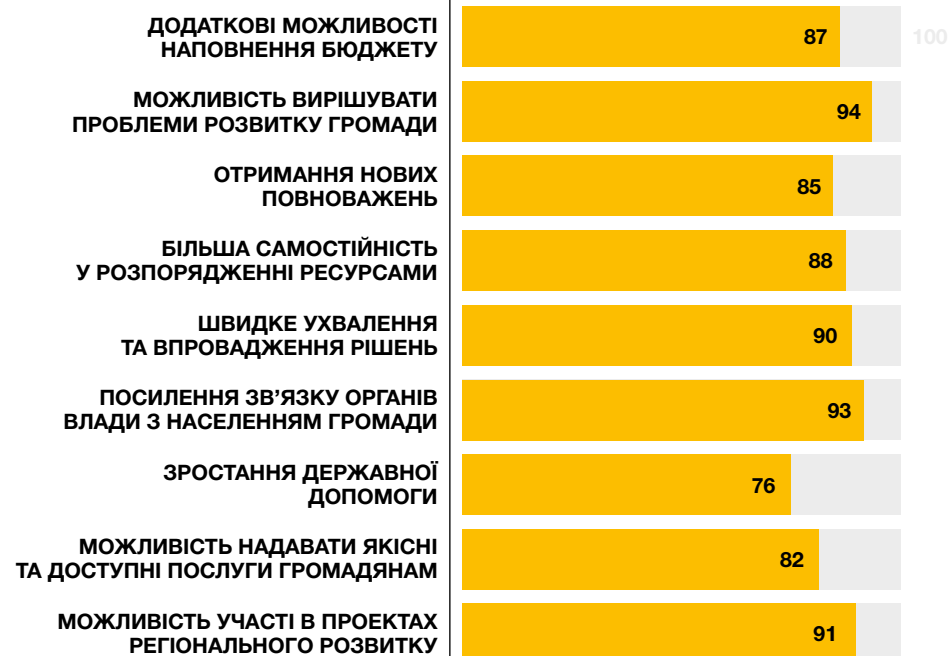
Позитивні результати об'єднання громади

СПОНТАННЕ ЗГАДУВАННЯ

ЗГАДУВАННЯ З ПІДКАЗКОЮ

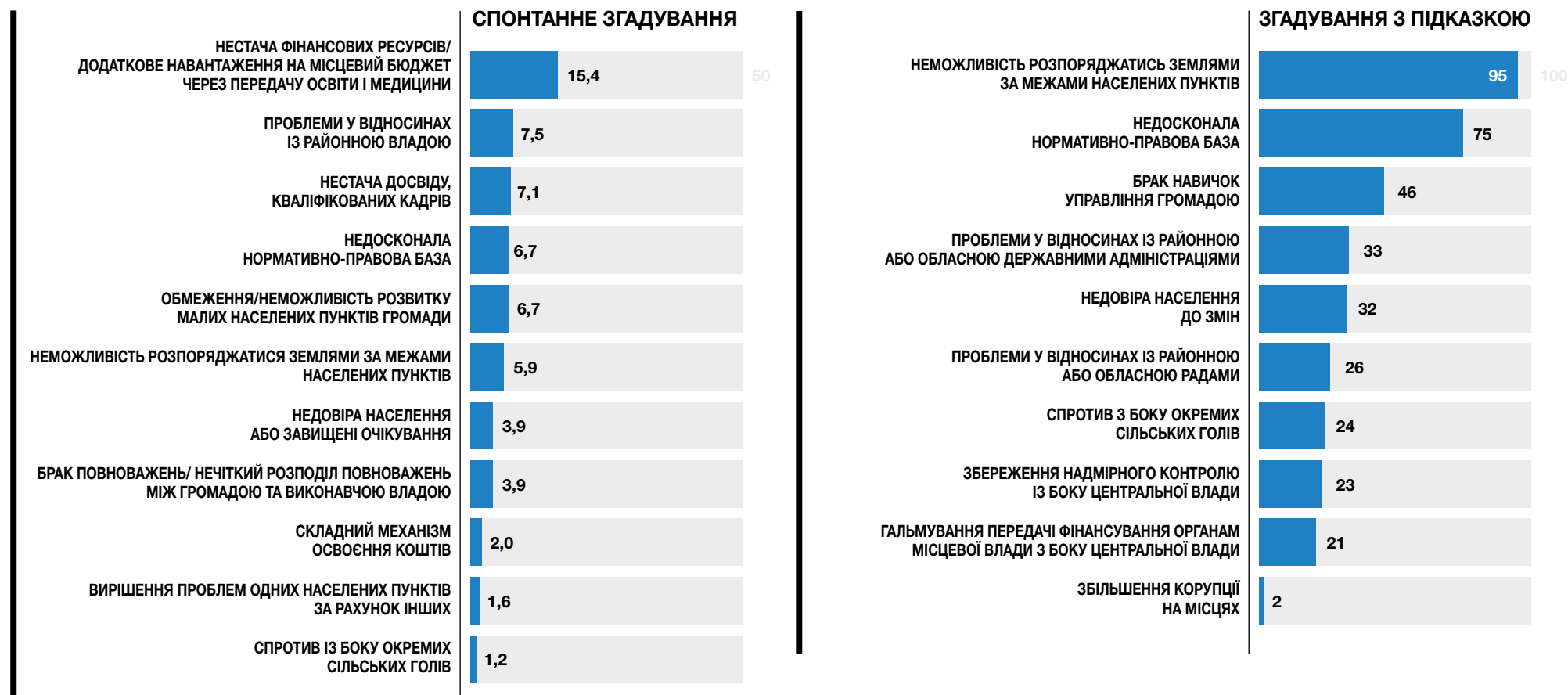

Я зараз зачитаю можливі позитивні результати об'єднання, а ви скажіть, які з них спостерігаються у вашій громаді після об'єднання.

Я зараз зачитаю можливі негативні результати об'єднання, а ви скажіть, які з них спостерігаються у вашій громаді після об'єднання.

Негативні результати об'єднання громади

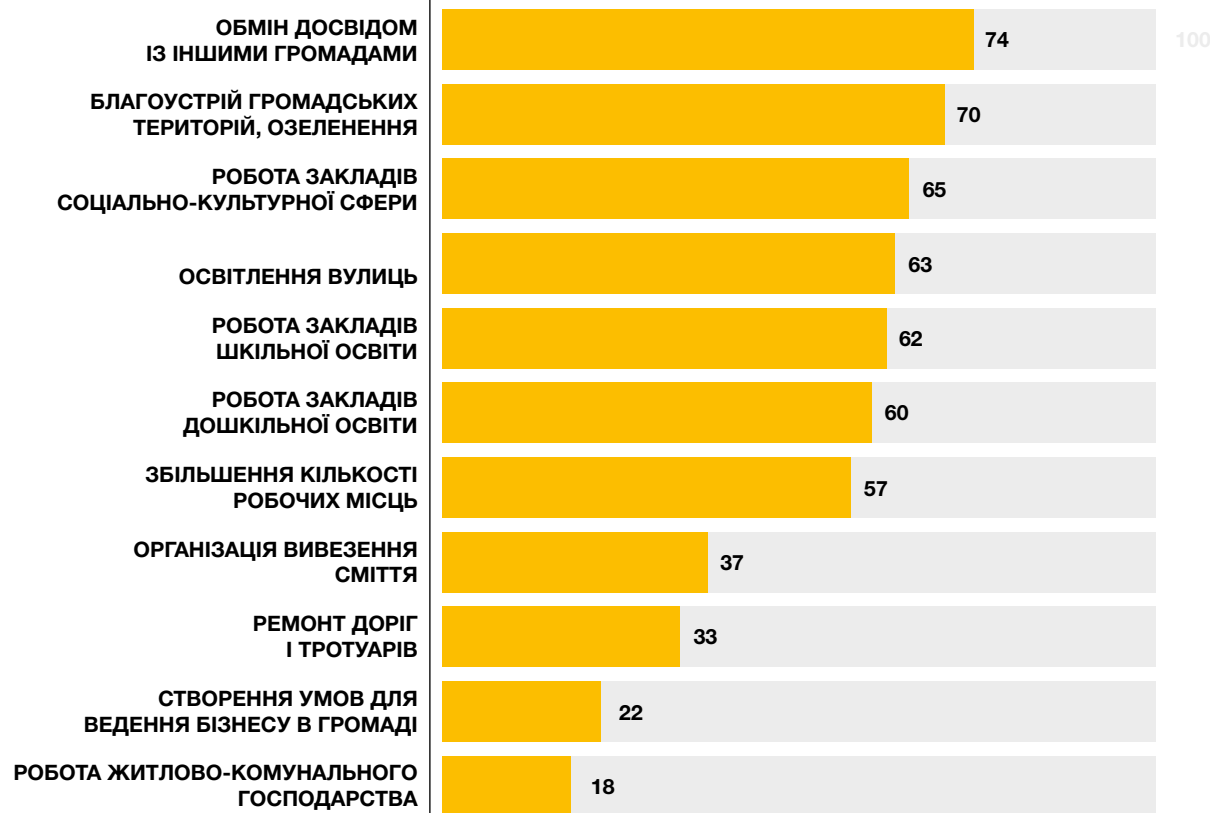
Я зараз зачитаю можливі позитивні результати об'єднання, а ви скажіть, які з них спостерігаються у вашій громаді після об'єднання.

Я зараз зачитаю можливі негативні результати об'єднання, а ви скажіть, які з них спостерігаються у вашій громаді після об'єднання.

Сфери позитивних змін об'єднання громади

Я зараз перелічу деякі сфери громадського життя, а ви скажіть, у яких із них відбулися позитивні зміни після об'єднання вашої громади.

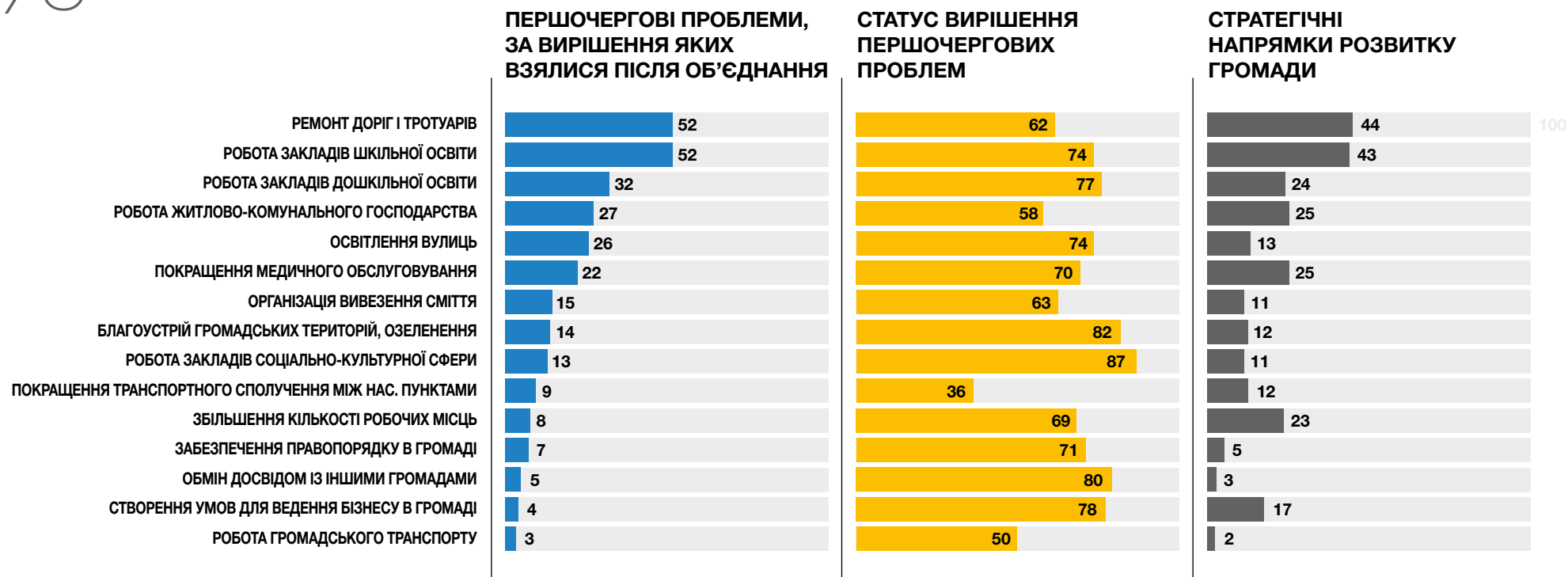

Вирішення першочергових проблем громади після її об'єднання

Стратегічні напрямки розвитку громади

Сфери, в яких громадам не вистачає повноважень

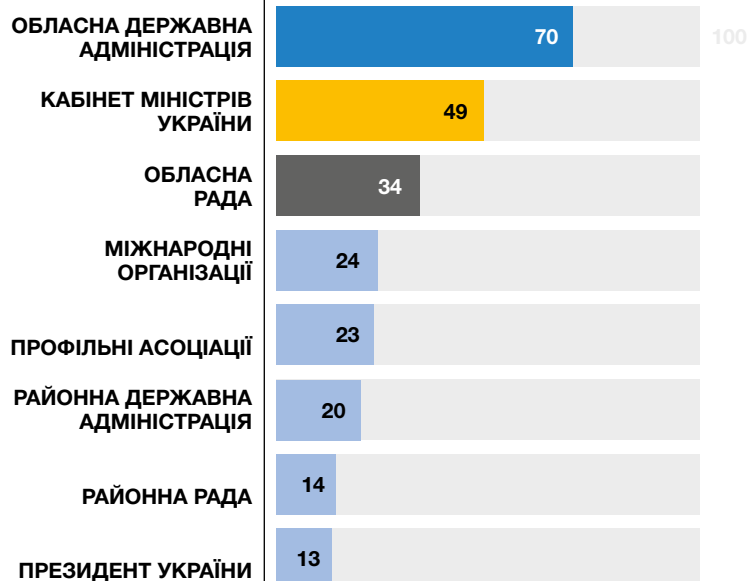
У яких сферах вашій громаді не вистачає повноважень найбільшою мірою?

Взаємодія ОТГ із державними, місцевими та громадськими установами

УСТАНОВИ, ДОПОМОГУ ЯКИХ ОТГ ВІДЧУВАЮТЬ НАЙБІЛЬШОЮ МІРОЮ

Я зачитаю вам назви деяких установ, а ви скажіть, будь ласка, допомогу яких із них ви відчуваєте найбільшою мірою.

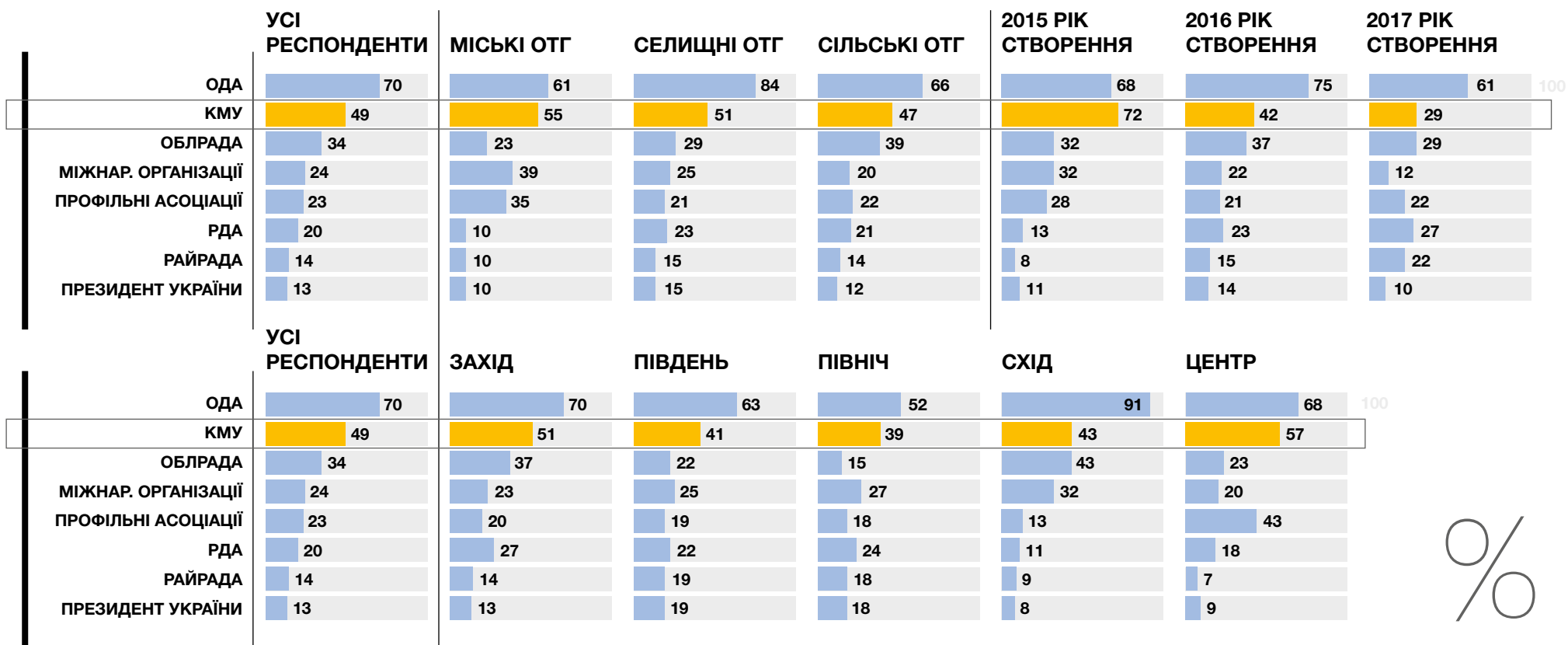
ЯКОЇ ДОПОМОГИ ПОТРЕБУЮТЬ ОТГ (СПОНТАННА ВІДПОВІДЬ)

На вашу думку, якої допомоги потребує ваша громада?

Установи, допомогу яких ОТГ відчувають найбільшою мірою

Я зачитаю вам назви деяких установ, а ви скажіть, будь ласка, допомогу яких із них відчуваєте найбільшою мірою.

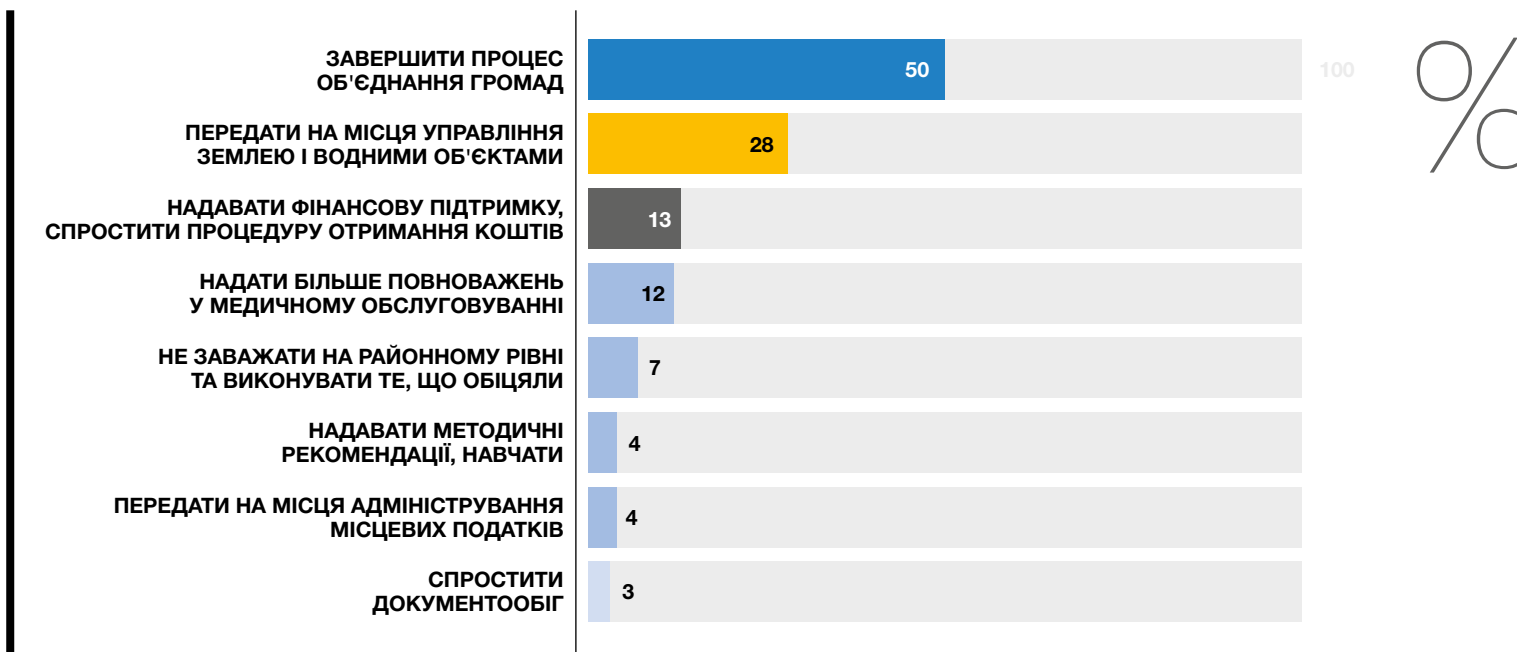
На вашу думку, якої допомоги потребує ваша громада?

На вашу думку, що необхідно зробити центральній владі найближчим часом у сфері децентралізації?

Що необхідно зробити центральній владі найближчим часом у сфері децентралізації?

ОЧІКУВАННЯ ВІД ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ (СПОНТАННА ВІДПОВІДЬ)

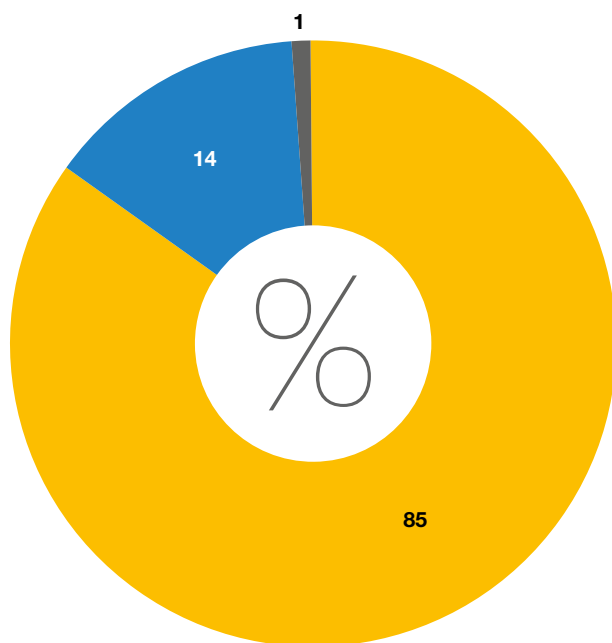
На вашу думку, що необхідно зробити центральній владі найближчим часом у сфері децентралізації?

Обмін досвідом із іншими громадами

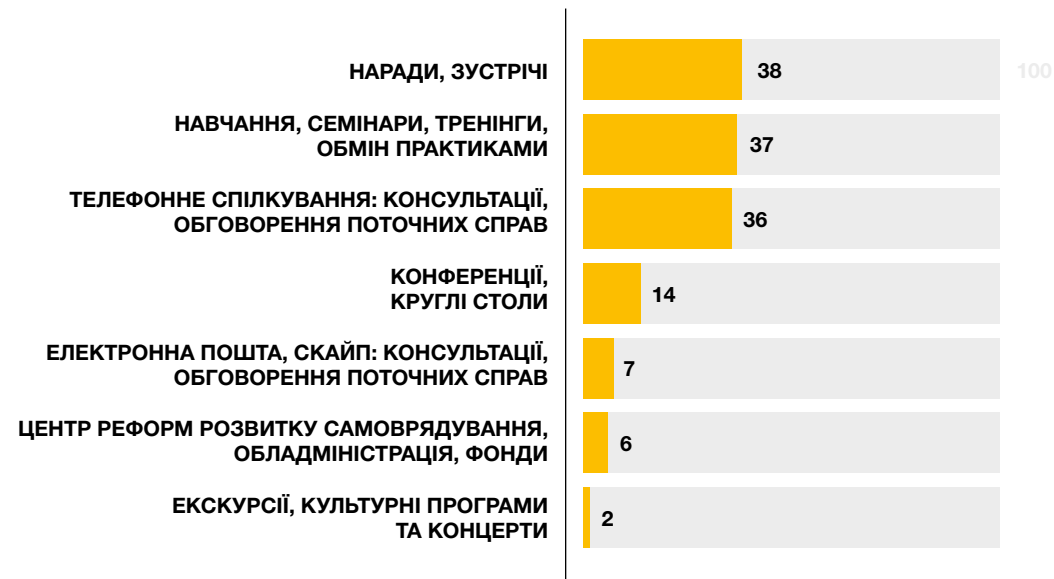

ЧИ ОБМІНЮЮТЬСЯ ГРОМАДИ ДОСВІДОМ З ІНШИМИ ОТГ

- ТАК, ПОСТІЙНО
- ТАК, ІНКОЛИ
- НІ

У ЯКІЙ ФОРМІ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОБМІН ДОСВІДОМ ГРОМАДИ З ІНШИМИ ОТГ

Чи обмінюється досвідом ваша громада з іншими ОТГ?

Як часто відбувається обмін досвідом вашої громади з іншими ОТГ?

Сфери для обміну досвідом із іншими громадами

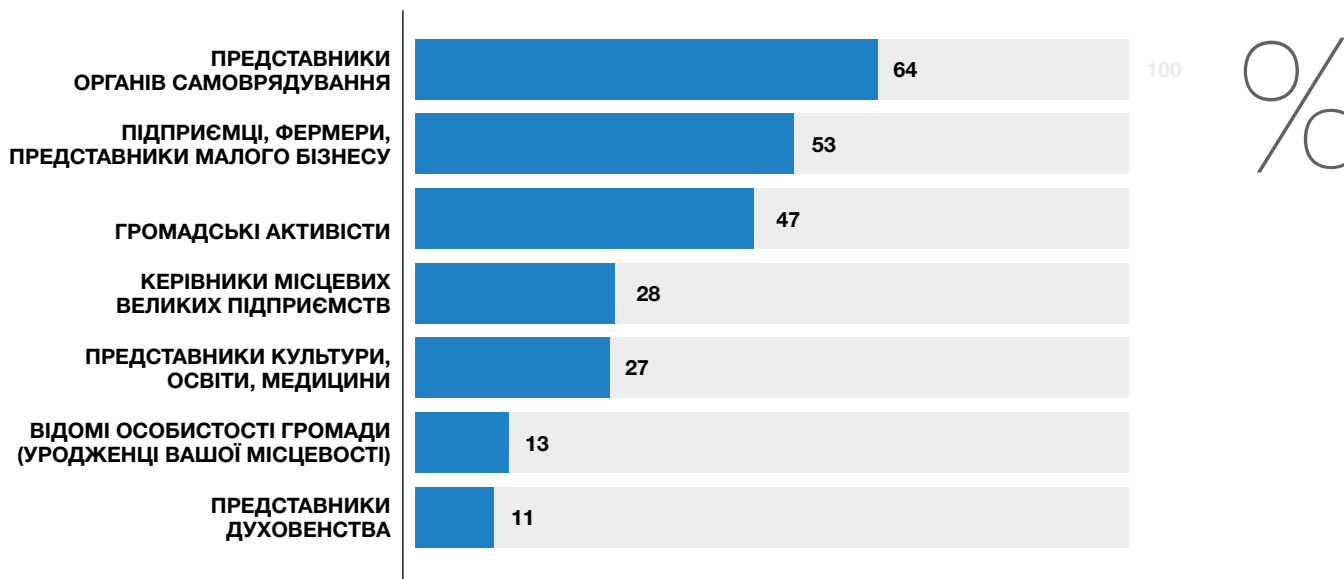

На вашу думку, в яких сферах ваша громада має позитивний досвід, яким можна поділитися з іншими ОТГ?

У яких сферах ви хотіли би перейняти досвід інших ОТГ?

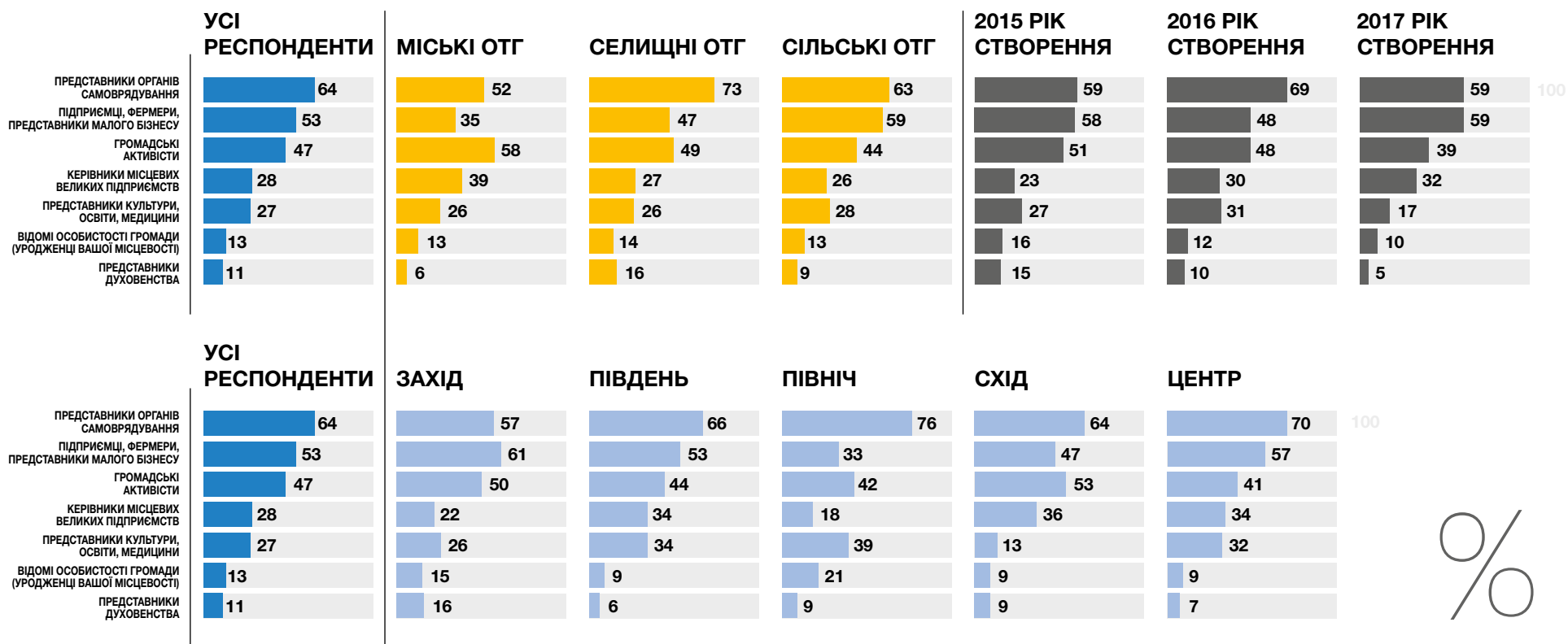
Найбільш активні категорії мешканців – учасники діяльності громад

Хто є найбільш активними учасниками діяльності вашої громади з боку мешканців?

Найбільш активні категорії мешканців – учасники діяльності громад

Я перелічу вам деякі установи, а ви скажіть, будь ласка, допомогу яких із них ви відчуваєте найбільшою мірою.

На вашу думку, якої допомоги потребує ваша громада?

На вашу думку, що необхідно зробити центральній владі найближчим часом у сфері децентралізації?

